

Opinieonderzoek Vogelgriep

Meting februari 2006

MarketResponse

Project 12052

27 februari 2006

Achtergrond en doelstelling

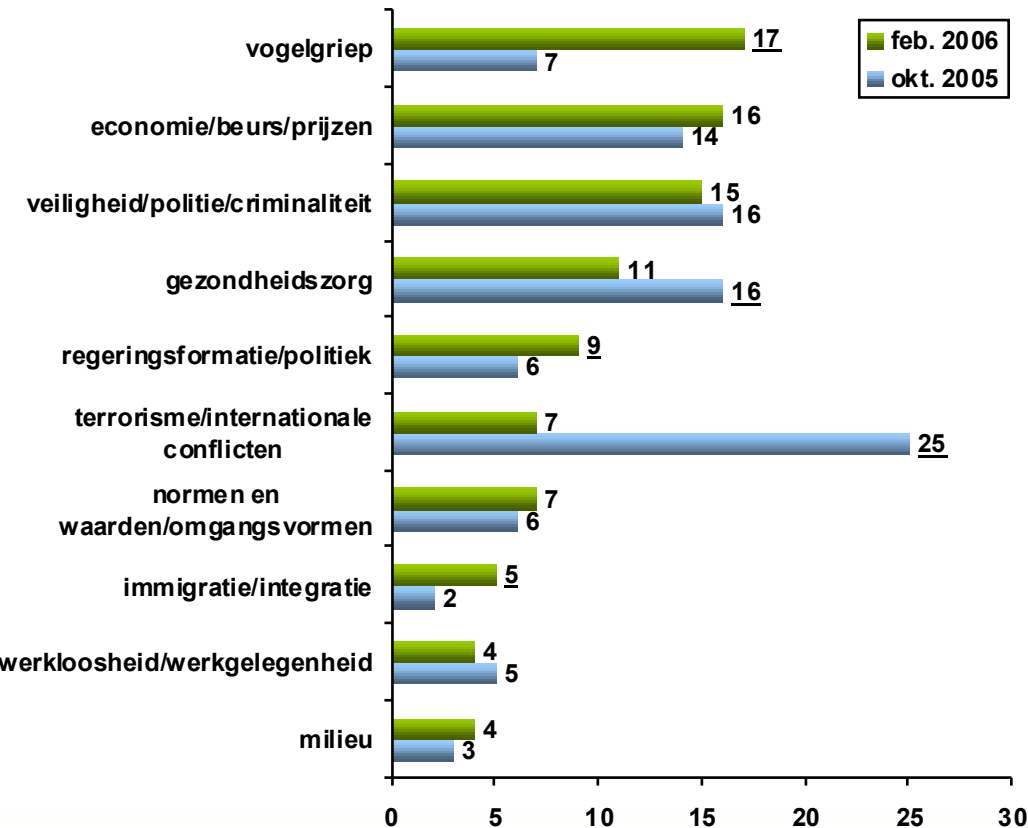
- ∴ De vogelgriep, die in Zuid-Oost Azië is opgedoken, breidt zich langzaam maar zeker uit naar andere landen binnen Europa. Begin/medio februari is het virus opgedoken in Midden- en Zuid-Europa en inmiddels is het virus in Duitsland en Frankrijk gesignaleerd. Verdere uitbreiding van het virus wordt gevreesd.
- ∴ De signalering van vogelgriep in Duitsland is reden voor Expertisecentrum Risico- en Crisiscommunicatie (ERC) en Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit om na eerder onderzoek in oktober 2005 opnieuw de mening en houding van Nederlanders van 18 jaar en ouder te achterhalen omtrent de vogelgriep.

Opzet en uitvoering

- ∴ MarketResponse heeft van dinsdagavond 21 tot en met donderdagavond 23 februari 2006 een telefonisch onderzoek uitgevoerd (CATI).
 - Dit onderzoek is opgenomen binnen de telefonische omnibus van De Onderzoek Groep.
 - In totaal zijn n=767 inwoners van Nederland van 18 jaar of ouder ondervraagd.
 - De resultaten zijn gewogen naar het profiel van Nederlanders van 18 jaar of ouder volgens de Zilveren Standaard.
- ∴ De vragenlijst die gebruikt is voor het onderzoek is exact gelijk aan de meting van oktober 2005.
 - In tegenstelling tot die meting zijn tijdens de huidige meting de antwoorden op (half) open vragen gecodeerd.
 - Om een optimale vergelijking met de vorige meting te maken is bij het coderen alleen gebruikgemaakt van nieuwe antwoorden, er is niet gecodeerd onder antwoorden die in de vragenlijst waren opgenomen.
- ∴ Significante verschillen tussen beide metingen worden aangegeven middels een onderstreping van de significant hogere percentages en indien relevant vermeld in de tekst.

Bezorgdheid over zaken en gebeurtenissen in Nederland

Basis. Alle respondenten (okt. 2005: n=827, feb. 2006: n=767)

∴ Vogelgriep is inmiddels het belangrijkste dat op dit moment speelt in Nederland waarover men zich zorgen maakt.

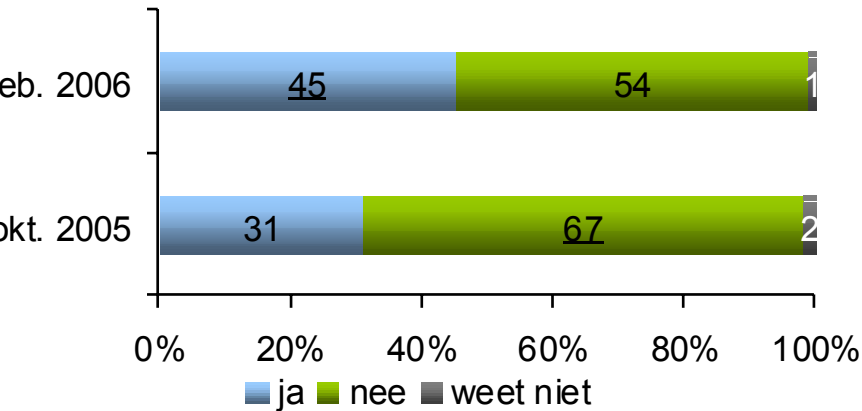
– In oktober 2005 nam vogelgriep nog de vijfde plek in, toen werd de lijst nog aangevoerd door terrorisme-/internationale conflicten, waarover men zich nu veel minder zorgen maakt.

∴ De risicogroep van vogelgriep bestaat uit diabetespatiënten, chronisch zieken en 65-plussers.

– Opvallend noemt slechts 12% van de Nederlanders uit de risicogroep vogelgriep, onder de overige Nederlanders is dit 19%.

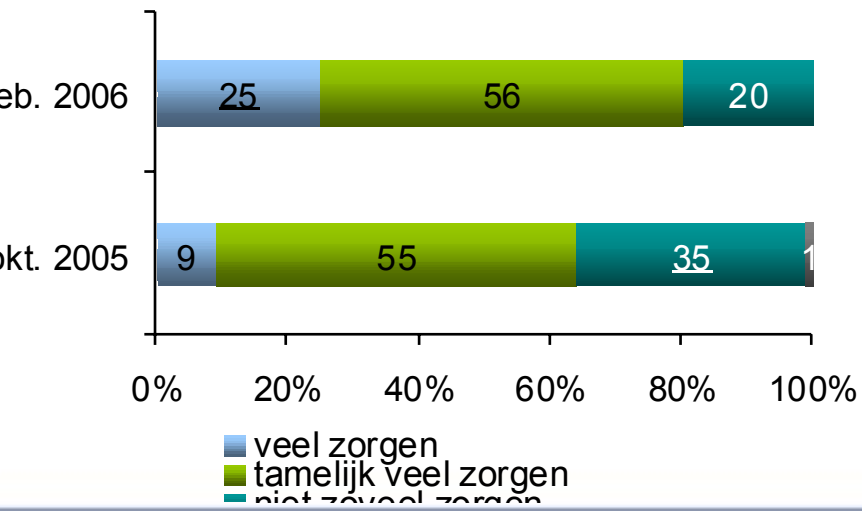
Bezorgdheid uitbreiding vogelgriep naar NL

Basis. Allen die iets over de vogelgriep gehoord hebben
(okt. 2005: n=820, feb. 2006: n=765)

- Bijna de helft van de Nederlanders (45%) maakt zich zorgen over een mogelijke uitbreiding van de vogelgriep naar Nederland.

- Dit is een flinke toename ten opzichte van oktober 2005 (31%).
- Hier is geen significant verschil te zien tussen de risicogroep (48%) en de rest van Nederland (44%).

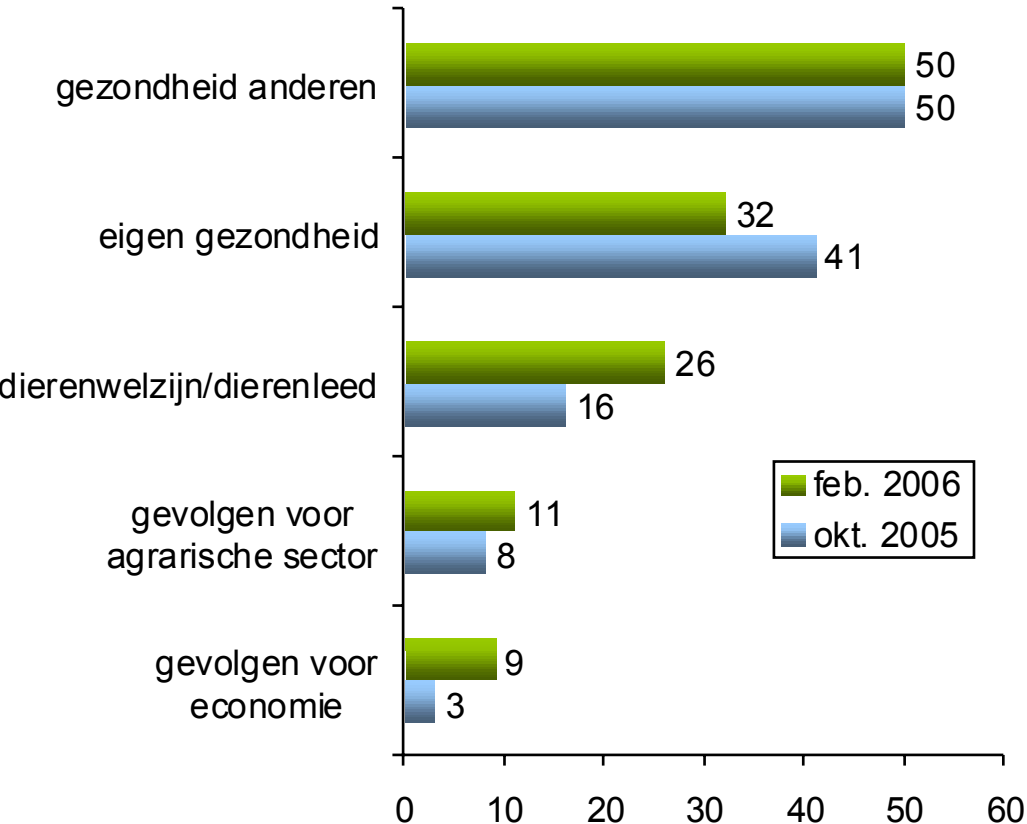

- Vier vijfde (80%) van alle Nederlanders die zich zorgen maken over uitbreiding van vogelgriep naar Nederland, maakt zich hierover (tamelijk) veel zorgen.

- Dit komt overeen met 36% van alle Nederlanders, wat hoger is dan oktober 2005 (20%).
- De groep Nederlanders die zich **veel** zorgen maakt over de uitbreiding van vogelgriep is zelfs gestegen van 3% naar 11%.

Redenen van bezorgdheid

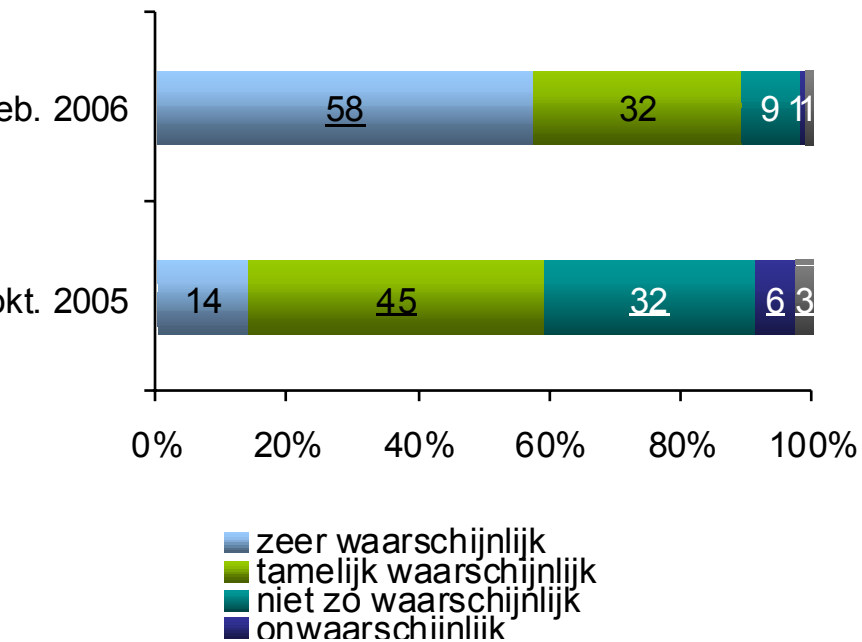
Basis. Allen die zich zorgen maken over uitbreiding van vogelgriep naar Nederland
(okt. 2005: n=259, feb. 2006: n=354)

- .. Als men zich zorgen maakt over uitbreiding van vogelgriep naar Nederland, maakt men zich voornamelijk zorgen over de gezondheid van anderen en de eigen gezondheid.
- .. Dierenwelzijn speelt een relatief belangrijke rol.
- .. Als laatste volgen de agrarische sector en de economie in het algemeen.

Waarschijnlijkheid uitbreiding vogelgriep naar NL

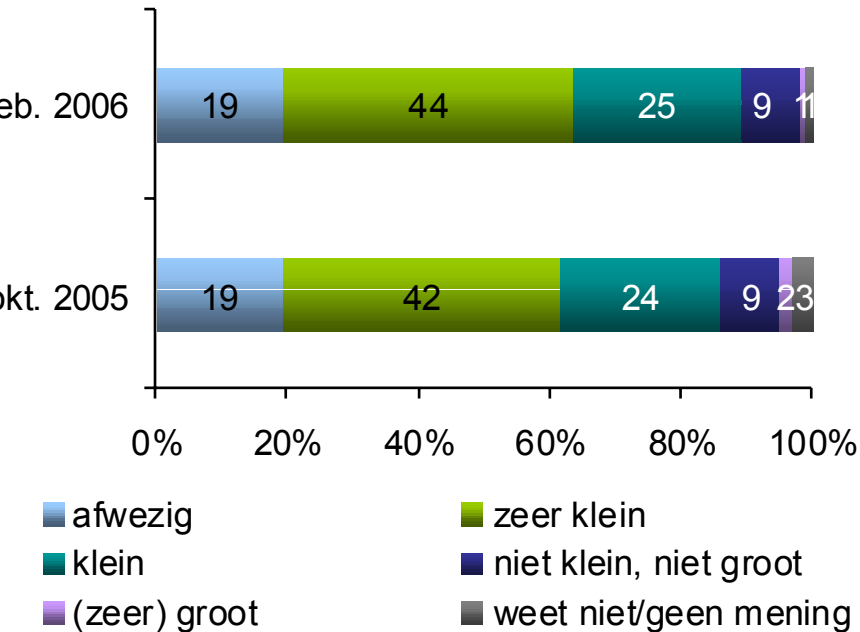
Basis. Allen die iets over de vogelgriep gehoord hebben
(okt. 2005: n=820, feb. 2006: n=765)

- ∴ Nu vogelgriep in nabijgelegen landen is geconstateerd, verwachten veel meer Nederlanders dat vogelgriep ook in Nederland zal bereiken.
 - 89% van hen vindt het waarschijnlijk dat de vogelgriep zich in de nabije toekomst ook in Nederland voor gaat doen.
 - Dit lag op 60% in oktober 2005.
 - De groep die dit zeer waarschijnlijk acht is sterk gestegen (van 14% naar 58%).
- ∴ De risicogroep acht het uitbreken van vogelgriep minder waarschijnlijk (83%) dan overige Nederlanders (91%).
 - Grote gezinnen (drie personen of meer) en hoog opgeleide Nederlanders achten deze kans het grootst (93% resp. 95%).

Kans op besmetting

Basis. Allen die iets over de vogelgriep gehoord hebben
(okt. 2005: n=820, feb. 2006: n=765)

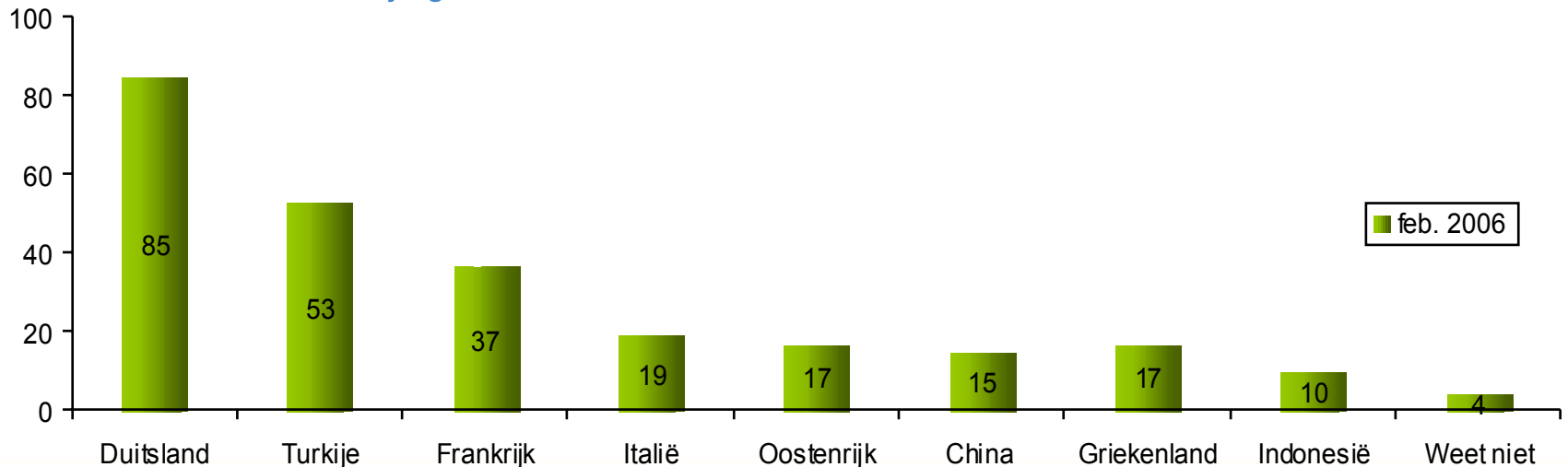

- ∴ De kans om zelf besmet te raken met het vogelgriepvirus acht 88% van de respondenten (zeer) klein of afwezig.
 - Dit is vergelijkbaar met oktober 2005 (86%)
- ∴ De risicogroep acht deze kans zelfs iets kleiner (91% (zeer) klein of afwezig), onder de rest van Nederland is dat 87%.
- ∴ Slechts 1% acht de kans om zelf besmet te raken (zeer) groot.
 - In oktober 2005 lag dat op hetzelfde niveau met 2%.
 - Er zijn geen groepen Nederlanders die hierop hoger dan 3% scoren.

Waar is vogelgriep geconstateerd?

Basis. Allen die iets over de vogelgriep gehoord hebben
(okt. 2005: n=820, feb. 2006: n=765)

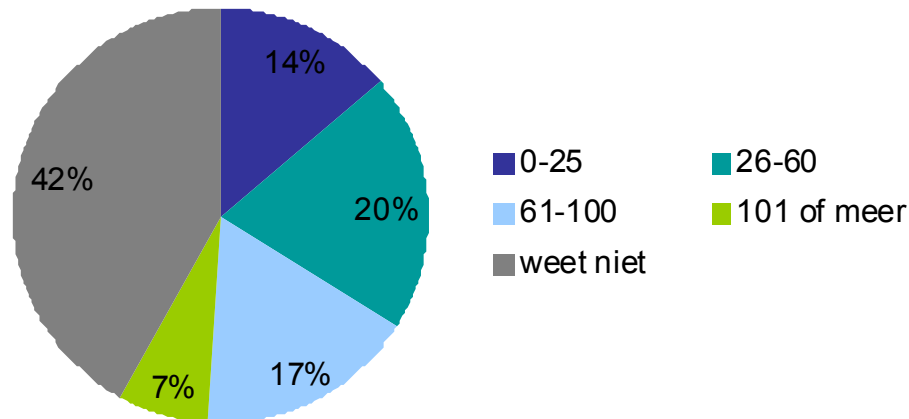
- ∴ Het uitbreken van vogelgriep in Duitsland is niet onopgemerkt gebleven. 85% van de Nederlanders noemt dit land spontaan.
 - Hierna volgen andere Europese landen, het eerste Aziatisch land is China.
 - 4% weet geen enkel land te noemen, in oktober 2006 lag dat nog op 10%.
- ∴ Spontaan noemt 1% Nederland als land waar de vogelgriep is uitgebroken.
 - Desgevraagd geeft 6% aan dat er in de afgelopen weken ook gevallen van vogelgriep in Nederland zijn geconstateerd.

Aantal personen overleden aan vogelgriep

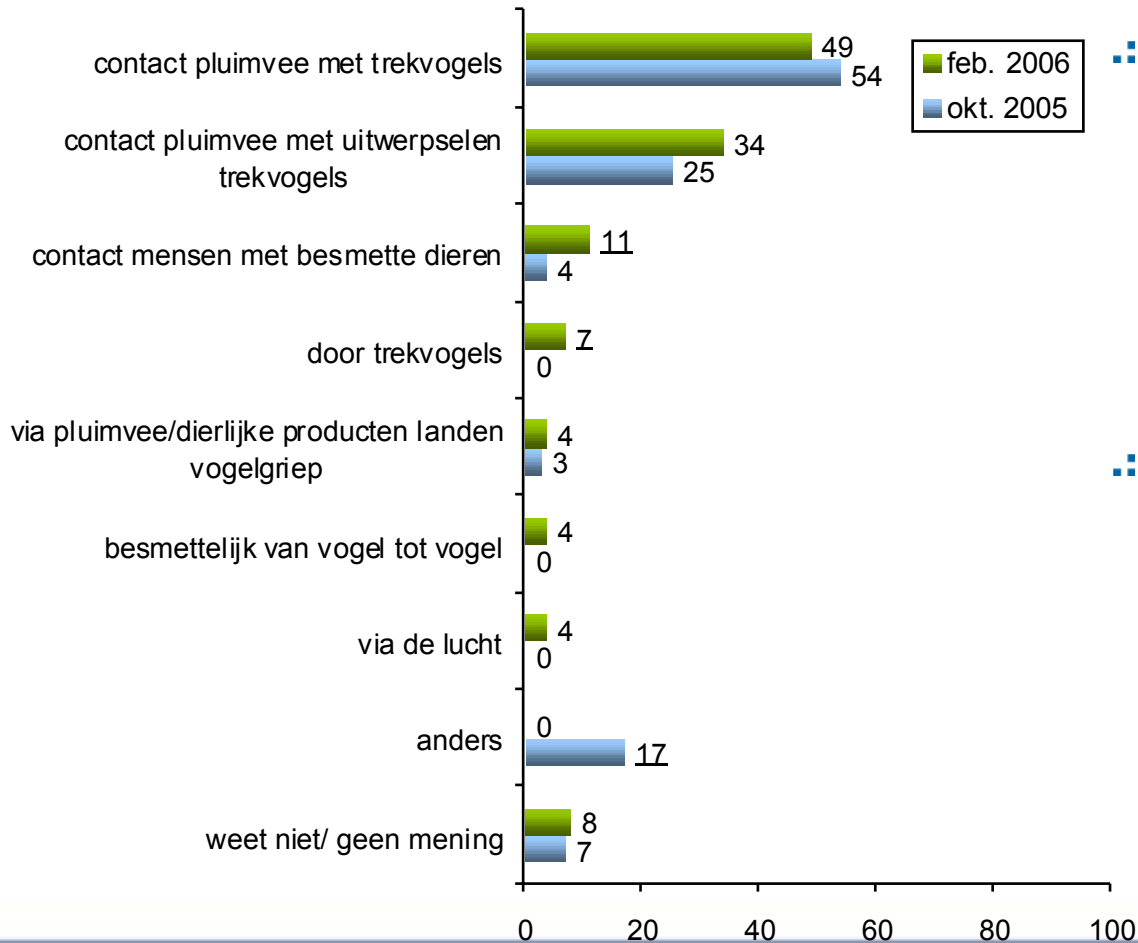
Basis. Allen die iets over de vogelgriep gehoord hebben
(okt. 2005: n=820, feb. 2006: n=765)

- ∴ 17% van de Nederlanders noemt het aantal personen dat tot op de dag van vandaag wereldwijd is overleden aan het vogelgriepvirus tussen 61 en 100.
 - Het exacte aantal bedraagt 86 (bron: World Health Organization, 2 februari 2006).
- ∴ 42% van de Nederlanders waagt zich niet aan een schatting van het aantal overleden personen aan de vogelgriep.
 - In oktober 2005 lag dit aantal nog wat hoger (49%).

Wijze van verspreiding vogelgriep

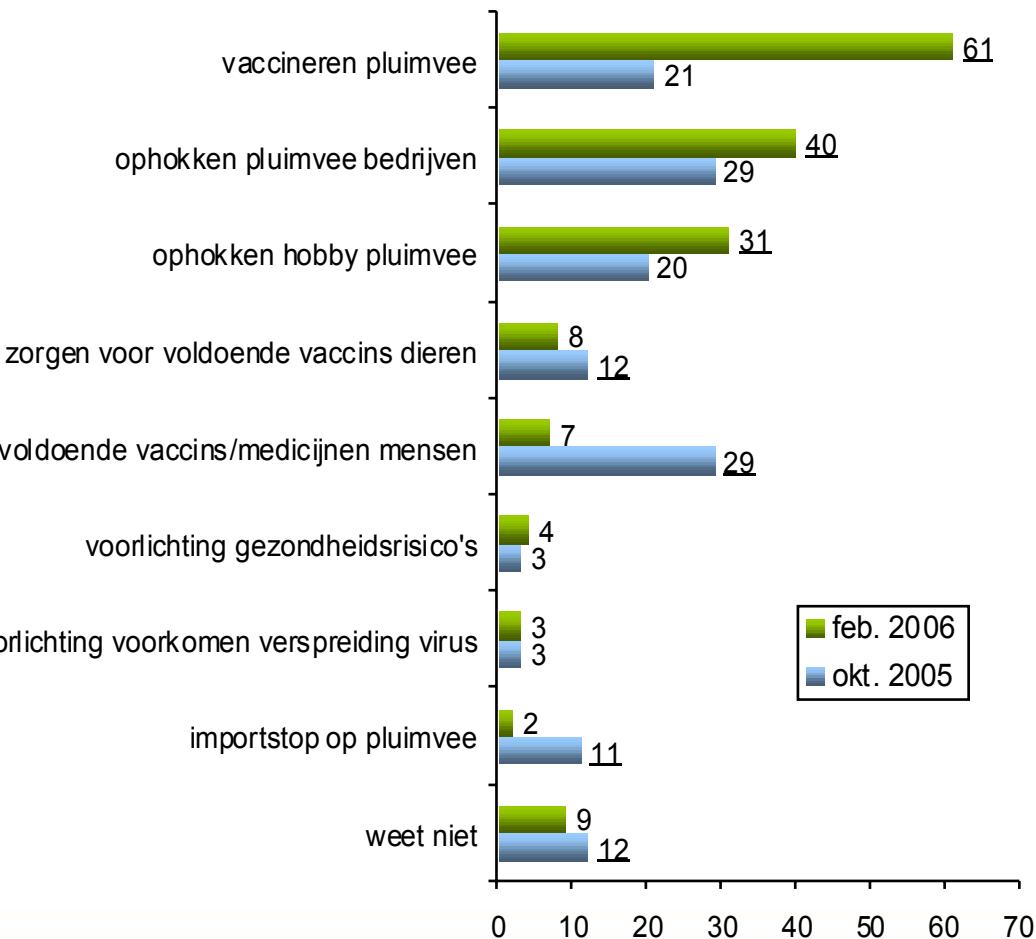
Basis. Allen die iets over de vogelgriep gehoord hebben
(okt. 2005: n=820, feb. 2006: n=765)

- .. Contact van pluimvee met (uitwerpselen van) trekvogels wordt door de Nederlanders net als in oktober 2005 gezien als veruit de belangrijkste wijze van verspreiding van vogelgriep.
- .. De rol van mensen in deze verspreiding neemt toe: 11% geeft aan dat vogelgriep verspreid wordt door contact tussen mensen en besmette dieren.
 - In oktober 2005 lag dit nog op 4%.

Maatregelen overheid volgens burger

Basis. Allen die iets over de vogelgriep gehoord hebben
(okt. 2005: n=820, feb. 2006: n=765)

- De maatregelen die de overheid met name zou moeten nemen volgens de burger, zijn het vaccineren en ophokken van pluimvee.
 - Deze maatregelen zijn gericht om verdere verspreiding van de vogelgriep te voorkomen.
- Het belang van het zorgen voor voldoende vaccins en medicijnen voor mensen is flink afgenomen.

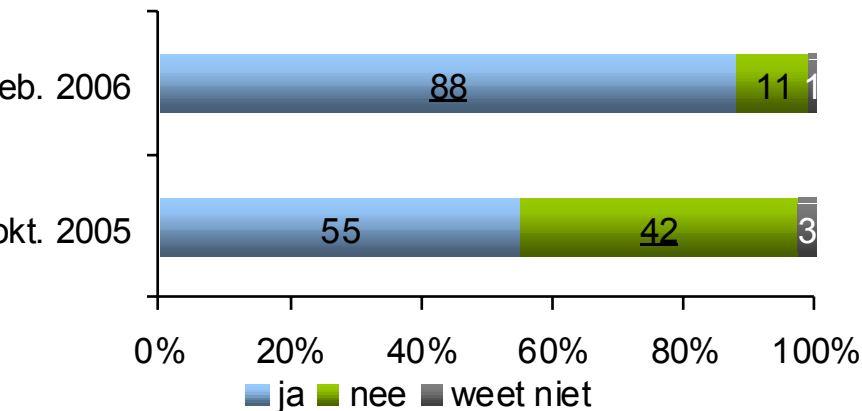
Maatregelen burger

Basis. Allen die iets over de vogelgriep gehoord hebben
(okt. 2005: n=820, feb. 2006: n=765)

- .. De burger zelf onderneemt relatief weinig actie tegen de vogelgriep:
 - 1% heeft antivirale middelen aangeschaft (0% okt. 2005).
 - n=3 respondenten hebben een vliegvakantie uitgesteld of geannuleerd (n=1 okt. 2005).
- .. Wel heeft inmiddels 12% (oktober 2005: 5%) andere dan hierboven genoemde maatregelen genomen (n=83), waarvan:
 - Ophokken eigen pluimvee: 21%
 - Niet meer eten van kip(producten): 19%
 - Voorzichtig zijn met eten van kip: 12%
 - Katten binnenhouden: 10%
 - Vaccineren/antivirus middelen nemen/griep prik: 7%
- .. Bijna één op de tien Nederlanders (8%) bezit pluimvee, in het merendeel van de gevallen is dat voor hobbymatige doeleinden (94%).
- .. 95% van de Nederlanders met pluimvee heeft hun pluimvee opgehokt.
 - Tijdens de meting in oktober 2005 lag dat nog op 50%.

Kennis van genomen maatregelen overheid

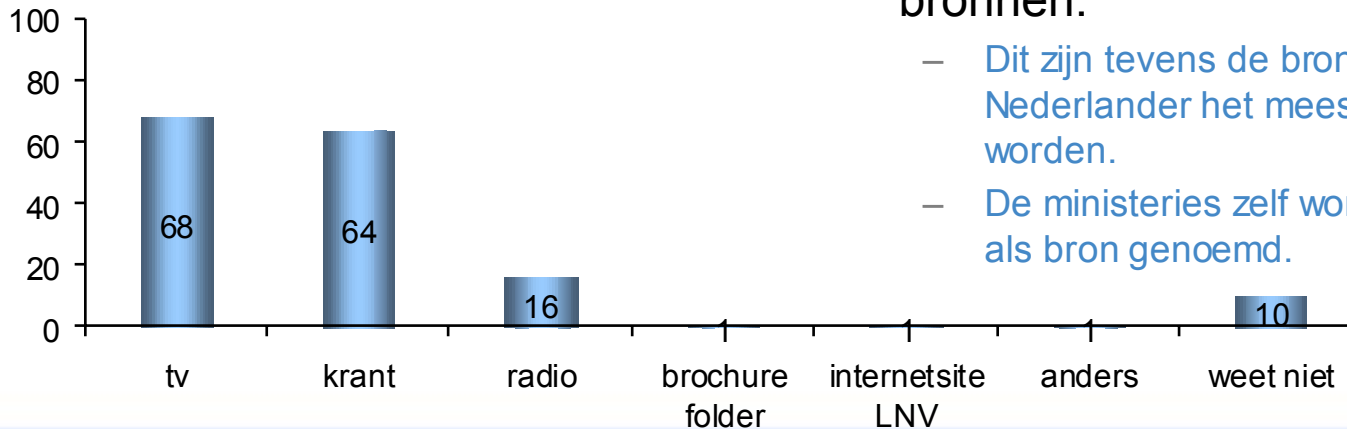
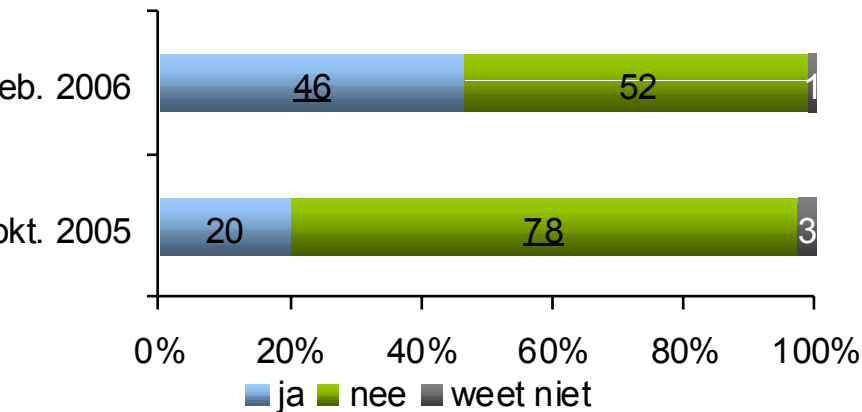
Basis. Allen die iets over de vogelgriep gehoord hebben
(okt. 2005: n=820, feb. 2006: n=765)

- ∴ Nederlanders zijn inmiddels veel beter op de hoogte van door de overheid genomen maatregelen en adviezen: 55% in oktober ten opzichte van 88% nu.
 - De risicogroep verschilt hierop niet van de overige Nederlanders.
- ∴ De kennis over deze maatregelen is breed onder de verschillende bevolkingsgroepen.
 - Minimaal 82% (18-29 jarigen) tot maximaal 94% (sociale klasse B) is op de hoogte van de maatregelen.

Informatie vernomen van overheid

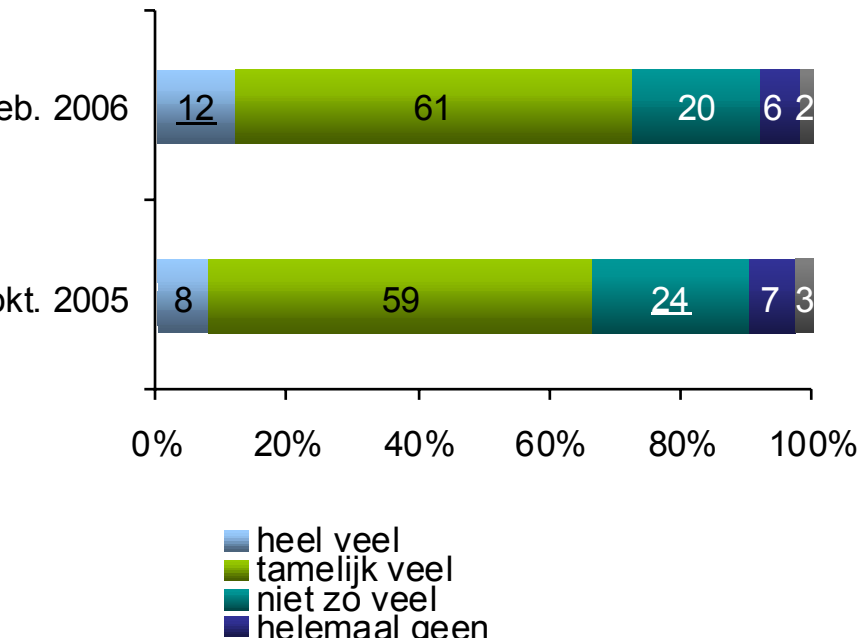
Basis. Allen die iets over de vogelgriep gehoord hebben
(okt. 2005: n=820, feb. 2006: n=765)

- ∴ Inmiddels heeft bijna de helft van de Nederlanders (46%) informatie vernomen van de overheid over vogelgriep.
 - De risicogroep heeft vaker (56%) informatie vernomen dan de gemiddelde Nederlander (43%).
- ∴ Televisie en kranten zijn de belangrijkste bronnen.
 - Dit zijn tevens de bronnen via welke de Nederlander het meest geïnformeerd wenst te worden.
 - De ministeries zelf worden nauwelijks tot niet als bron genoemd.

Vertrouwen informatievoorziening overheid

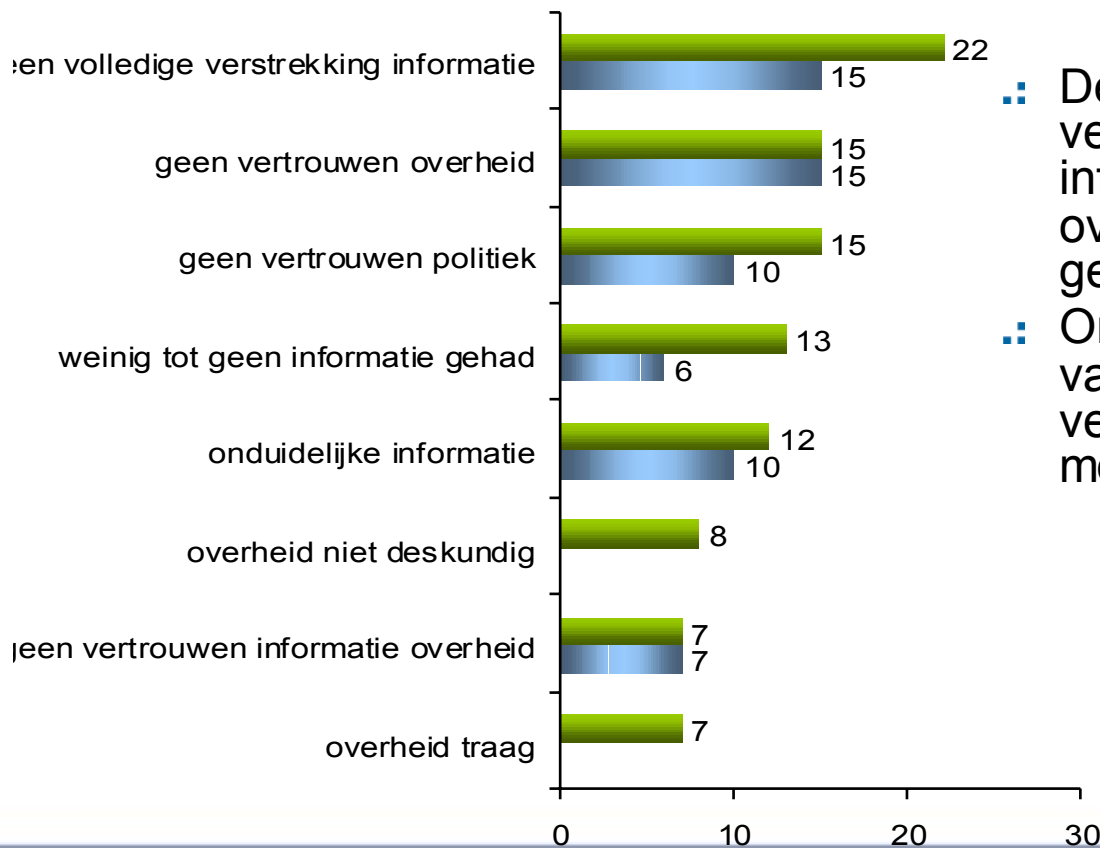
Basis. Allen die iets over de vogelgriep gehoord hebben
(okt. 2005: n=820, feb. 2006: n=765)

- Bijna driekwart van de Nederlanders (73%) heeft (tamelijk) veel vertrouwen in de informatievoorziening van de overheid inzake de vogelgriep.
 - Dit is een stijging ten opzichte van oktober 2005 (66%).
- De risicogroep heeft duidelijk minder vertrouwen in de informatievoorziening vanuit de overheid (64% (tamelijk) veel zorgen ten opzichte van 76% voor de rest van Nederland).
 - 60+-ers (62% (tamelijk) veel zorgen) spelen hier een belangrijke rol bij.
- Een kwart van de Nederlanders (26%) heeft niet zo veel of helemaal geen vertrouwen in de informatievoorziening vanuit de overheid.
 - De risicogroep scoort hier 34%, 60+-ers 35%.

Waarom geen vertrouwen informatievoorziening overheid?

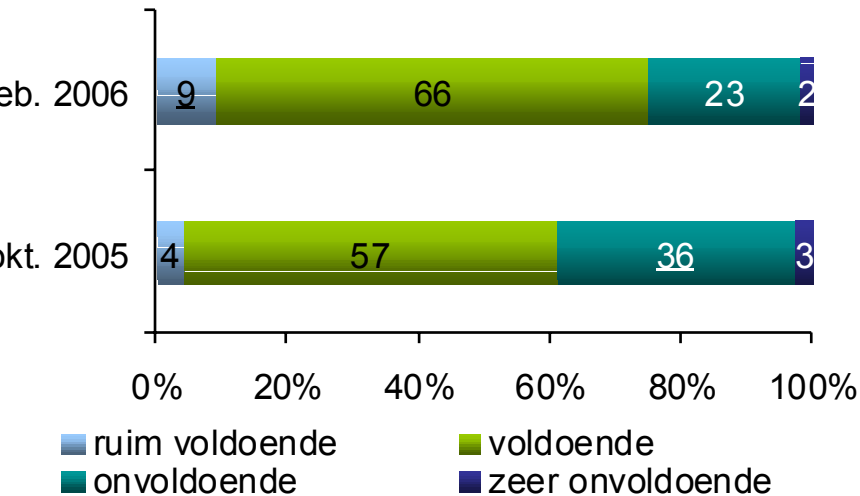
Basis. Allen die niet zoveel/helemaal geen vertrouwen hebben in informatievoorziening hebben (okt. 2005: n=254, feb. 2006: n=198)

- ∴ De redenen waarom men geen vertrouwen heeft in de informatievoorziening vanuit de overheid zijn over het geheel genomen gelijk gebleven.
- ∴ Onvolledigheid/onduidelijkheid van informatie en gebrek aan vertrouwen/informatie worden met name teruggespeeld.

Mate van informatie via de overheid

Basis. Allen die iets over de vogelgriep gehoord hebben
(okt. 2005: n=820, feb. 2006: n=765)

- ∴ Inmiddels vindt driekwart van de Nederlanders (75%) dat er voldoende informatie is over de maatregelen die vanuit de overheid worden genomen ten aanzien van de vogelgriep.
 - Dit is een verbetering van de score ten opzichte van oktober 2005 (61%).
- ∴ Een kwart van de Nederlanders (25%) is ontevreden over de mate van informatie.
 - Er zijn hier geen verschillen te zien tussen de risicogroep en de rest van Nederland.

Conclusies (I)

- ..: Nederlanders maken zich momenteel de meeste zorgen over vogelgriep.
- ..: Hoewel ten opzichte van de meting in oktober 2005 de angst groter is dat vogelgriep overslaat naar Nederland, acht de burger het risico om zelf besmet te worden met het virus nog steeds minimaal.
- ..: Veruit de meeste burgers hebben dan ook geen maatregelen genomen tegen vogelgriep.
- ..: Wel houden bijna alle pluimveehouders zich aan de ophokplicht, die vlak voor de start van het veldwerk was ingesteld.

Conclusies (II)

- ∴ Hoewel iets meer dan de helft van de Nederlanders geen informatie van de overheid heeft vernomen over vogelgriep, is het vertrouwen in de rol van de overheid op het gebied van vogelgriep wel gestegen en vindt een ruime meerderheid van de Nederlanders dat er voldoende informatie over de maatregelen van de overheid is.
- ∴ De burger ziet als belangrijkste maatregelen door de overheid het ophokken en vaccineren van pluimvee. De overheid lijkt daar met haar huidige beleid goed op in te spelen.

Conclusies (III)

- ..: Nederlanders uit de risicogroep gedragen zich in veel gevallen niet anders dan de rest van de Nederlanders.
- ..: Als er wel verschillen zijn, lijkt het juist dat zij minder in beslag genomen worden door angst voor vogelgriep.
- ..: Wel hebben zij duidelijk minder vertrouwen in de informatievoorziening van de overheid dan de rest van Nederland, terwijl ze wel vaker informatie hebben vernomen van de overheid over de vogelgriep.